

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2005-05-17

Närvarande: f.d. justitierådet Staffan Magnusson, f.d. justitierådet Lars K Beckman och regeringsrådet Göran Schäder.

Behandling av uppgifter i Tullverkets brottsbekämpande verksamhet

Enligt en lagrådsremiss den 21 april 2005 (Finansdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om behandling av uppgifter i Tullverkets brottsbekämpande verksamhet,
2. lag om ändring i sekretesslagen (1980:100),
3. lag om ändring i lagen (2000:1219) om internationellt tullsamarbete, och
4. lag om ändring i lagen (2001:185) om behandling av uppgifter i Tullverkets verksamhet.

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av kanslirådet Beata Wiberg.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet

Förslaget till lag om behandling av uppgifter i Tullverkets brottsbekämpande verksamhet

1 §

Paragrafen behandlar lagens tillämpningsområde. I första stycket sägs således att lagen gäller vid Tullverkets behandling av personuppgifter i den brottsbekämpande verksamheten. I andra stycket a n-

ges sedan vad som skall avses med Tullverkets brottsbekämpande verksamhet, nämligen verkets verksamhet med att förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet, att utreda eller beivra visst brott och att fullgöra det arbete som Tullverket är skyldigt att utföra enligt lagen (2000:1219) om internationellt tullsamarbete. Vidare sägs att med brott avses i lagen endast brott som Tullverket enligt lag eller förordning har befogenhet att ingripa mot och att med brottslig verksamhet avses endast verksamhet som innefattar sådant brott.

Av 7 § framgår emellertid att uppgifter får behandlas i Tullverkets brottsbekämpande verksamhet om det behövs för just de ändamål som nyss nämnts. Att i förevarande paragraf definiera vad som skall avses med brottsbekämpande verksamhet framstår mot den bakgrunden som överflödigt. Lagrådet förordar att definitionen utgår. Lagrådet kan inte heller se att det finns något behov av att precisera uttrycken brott och brottslig verksamhet till att endast avse sådana företeelser som Tullverket har att ingripa mot. För Lagrådet förefaller det uteslutet att verket skulle inrikta sin verksamhet på annan brottslighet.

Hela andra stycket bör därför utgå.

7 §

I paragrafens första stycke sägs, som Lagrådet noterat under 1 §, att uppgifter får behandlas i Tullverkets brottsbekämpande verksamhet om det behövs för att (1) förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet, (2) utreda eller beivra visst brott eller (3) fullgöra det arbete som Tullverket är skyldigt att utföra enligt lagen om internationellt tullsamarbete. Enligt andra stycket får uppgifter som behandlas enligt första stycket även behandlas för att planera, följa upp och utvärdera verksamheten.

Planering, uppföljning och utvärdering av verksamhet är enligt Lagrådets uppfattning en integrerad del av själva verksamheten och inte någon från denna fristående aktivitet. Att uppgifter som får användas i verksamheten också får användas för planering m.m. framstår därför som så självklart att det inte behöver sägas. Lagrådet förordar att andra stycket utgår.

8 §

I paragrafen anges att uppgifter som behandlas i Tullverkets brottsbekämpande verksamhet enligt 7 § första stycket även får behandlas när det är nödvändigt för att tillhandahålla information som behövs i författningsreglerad brottsbekämpande verksamhet hos vissa andra myndigheter. Oavsett om Lagrådets förslag att stryka 7 § andra stycket godtas eller ej, bör hänvisningen till 7 § i förevarande paragraf inte inskränkas till första stycket utan avse paragrafen i dess helhet; 7 § andra stycket avser ju inte några andra uppgifter än som avses i första stycket samma paragraf.

12 och 13 §§

Paragraferna innehåller bestämmelser om behandling av uppgifter för att förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet, alltså det ändamål som anges i 7 § första stycket 1. För att sambandet mellan paragraferna och vad som är det egentliga innehållet i 13 § skall komma till tydligare uttryck bör de enligt Lagrådets mening arbetas samman.

Med hänvisning till det anförda föreslår Lagrådet att 12 § ges följande lydelse:

För sådant ändamål som anges i 7 § första stycket 1 får sådana uppgifter behandlas som

1. kan hänföras till en person, om de behandlade uppgifterna
  - a) ger anledning att anta att sådan verksamhet utövats eller kan komma att utövas som innefattar brott för vilket är föreskrivet fängelse i minst två år eller som innefattar andra brott, om verksamheten sker systematiskt, och
  - b) gör att personen skäligen kan misstänkas för att ha utövat eller komma att utöva verksamheten,
2. avser en person som utan att vara skäligen misstänkt kan antas ha samband med sådan verksamhet som avses i 1 a, eller
3. inte direkt kan hänföras till en person, om uppgifterna avser sådana transportmedel, varor eller hjälpmedel som kan antas ha samband med sådan verksamhet som avses i 1 a.

Uppgifter som avses i första stycket 2 får bara behandlas i ett ärende som angår viss preciserad sådan verksamhet som avses i första stycket 1 a. Endast de personer som arbetar med ärendet får ha direkt tillgång till uppgifterna.

14 §

Denna paragraf, som med Lagrådets förslag blir 13 §, bör inledas på samma sätt som den föreslagna 12 §: "För sådant ändamål som anges i 7 § första stycket 1 får - -".

15 §

Denna paragraf, som med Lagrådets förslag blir 14 §, bör inledas på följande sätt: "För sådant ändamål som anges i 7 § första stycket 2 får - -".

16 §

Denna paragraf, som med Lagrådets förslag blir 15 §, innehåller bestämmelser om behandling av uppgifter som behövs för att Tullverket skall kunna fullgöra sina uppgifter enligt lagen om internationellt tull-

samarbete. För åtgärder enligt den lagen gäller enligt 3 § samma förutsättningar som för en motsvarande åtgärd i ett svenskt ärende. I 3 § den lagen anges vidare att tullsamarbete inte får innebära att en svensk behörig myndighet vidtar en åtgärd som strider mot svensk lag eller annan författning. Mot denna bakgrund anser Lagrådet att paragrafen bör ges följande lydelse:

Utöver vad som följer av 12 – 14 §§ får Tullverket behandla uppgifter för sådant ändamål som anges i 7 § första stycket 3.

Endast de personer som skall arbeta med tullsamarbete får ha direkt tillgång till uppgifterna.

Övriga lagförslag

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran